

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Het Instituut Fysieke Veiligheid

Plan van aanpak van het onderzoek naar de aansluiting op de praktijk, toerusting en kwaliteit van zijn onderwijstaken.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel van het onderzoek	4
1.3	Onderzoekskader	4
2	Onderzoek	6
2.1	Onderzoeksvragen	6
2.2	Operationalisering	6
2.3	Onderzoeksaanpak	8

1

Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) is opgericht op 1 januari 2013. Daarmee werden het Nederlands instituut fysieke veiligheid (Nifv) en het Nederlands bureau brandweerexamens (Nbbe) en taken die door het ministerie werden uitgevoerd (de Landelijke Faciliteit Rampenbestrijding en Landelijke Management Development Brandweer) gebundeld in één organisatie.

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) beschrijft in de artikelen 66-75 de organisatievorm en taken van het IFV. Het IFV – waarvan het bestuur wordt gevormd door de voorzitters van de veiligheidsregio's – geeft uitvoering aan drie clusters van taken en werkzaamheden:

- wettelijke taken die voorheen door het Nifv en Nbbe werden uitgevoerd. Het gaat hier om taken op het gebied van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening;
- gemeenschappelijke werkzaamheden die veiligheidsregio's kunnen beleggen bij het IFV. Dit betreffen werkzaamheden die als doel hebben de veiligheidsregio's met name beheersmatig te ondersteunen;
- wettelijke toegestane werkzaamheden waarbij derden opdrachtgever zijn voor deze taken. Dit betreffen commerciële werkzaamheden die in beperkte mate en ten behoeve van derden (bijvoorbeeld bedrijven) worden uitgevoerd.

Binnen zijn wettelijke taken verricht het IFV onder meer taken op het gebied van onderwijs ten behoeve van de veiligheidsregio's. Goed onderwijs speelt een essentiële rol bij de ontwikkeling van de professionaliteit en het vakmanschap van functionarissen die werkzaam zijn op het gebied van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing of de geneeskundige hulpverlening. De kwaliteit van het onderwijs door het IFV is daarmee een belangrijke voorwaarde voor de kwaliteit van de taakuitvoering van de veiligheidsregio's.

De Inspectie heeft de wettelijke taak toezicht te houden op de taakuitvoering van het IFV. De Inspectie wil haar toezicht conform haar werkprogramma vanaf 2021 richten op de taken op het gebied van onderwijs (i.c. art. 68 a t/m f Wvr) waarbij zij inzicht wil krijgen in de kwaliteit van specifieke opleidingen, trainingen en oefeningen die door het IFV worden verzorgd. Daaraan voorafgaande wil de Inspectie een goede basis leggen door in 2020 een beeld op te stellen van de organisatie van het IFV. Drie aspecten die in algemene zin van belang zijn voor het

kunnen bieden van goed onderwijs staan bij het opstellen van dat beeld centraal: de aansluiting van het onderwijs op de praktijk, toerusting van het IFV voor zijn onderwijstaken en interne kwaliteitsborging bij het IFV.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is vierledig:

1. zicht krijgen op hoe het IFV is ingericht en zijn onderwijstaken (art. 68 a t/m f Wvr) heeft ingebed in de organisatie;
2. zicht krijgen op hoe het IFV op het gebied van zijn onderwijstaken zorgt voor aansluiting op de praktijk (i.c. opleidingsbehoefte van de veiligheidsregio's);
3. zicht krijgen op hoe het IFV ervoor zorgt dat het is toegerust (i.c. personeel, materieel en financieel) voor de uitvoering van zijn onderwijstaken;
4. zicht krijgen op hoe de kwaliteitsborging bij het IFV op het gebied van zijn onderwijstaken is ingericht.

1.3 Onderzoekskader

In het toezicht van de Inspectie is maatschappelijke meerwaarde een belangrijk uitgangspunt. Ten aanzien van het IFV gaat het erom dat het onderwijs zorgt voor goed opgeleide functionarissen die zijn voorbereid op hun taakuitvoering. Van belang daarvoor is enerzijds dat het IFV zorgt dat het onderwijs aansluit bij de opleidingsbehoefte van de veiligheidsregio's en anderzijds dat het IFV is toegerust voor de uitvoering van zijn onderwijstaken.

Aansluiting op de praktijk

Kwalitatief goed onderwijs hangt samen met hoe het IFV ervoor zorgt dat het onderwijsaanbod aansluit op de opleidingsbehoefte. Het onderwijsaanbod kan door de jaren heen veranderen op basis van nieuwe ontwikkelingen op het terrein van crisisbeheersing, brandweezorg en geneeskundige hulpverlening en veranderende opleidingswensen bij belangrijke stakeholders, zoals de veiligheidsregio's. Om het onderwijsaanbod te laten aansluiten op de opleidingsbehoefte is het van belang dat het IFV hierover in contact staat met zijn stakeholders. De Inspectie onderzoekt of en op welke wijze er afstemming plaatsvindt over de behoeftestelling en welk beleid en afspraken hierover zijn gemaakt. Op basis van deze afspraken is het aan het IFV om de behoeftestelling daadwerkelijk om te zetten in het onderwijsaanbod door hierop te sturen en toe te zien.

Toerusting IFV

De kwaliteit van het onderwijs is in belangrijke mate afhankelijk van de toerusting van het IFV voor zijn onderwijstaken. Het beschikbare personeel (i.c. aantal, opleidingsniveau, expertise etc.), materieel (i.c. leslokalen, ICT, etc.) en de financiële middelen (budget, verdeling etc.) maken onderdeel uit van deze toerusting. Het IFV krijgt zijn middelen voor een deel van de veiligheidsregio's en voor een ander deel van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het beleid en de afspraken hierover geven de kaders weer waarbinnen het IFV zijn middelen voor het onderwijs kan inzetten. De Inspectie betreft deze kaders in haar onderzoek. Binnen de gegeven kaders dient het IFV zorg te dragen voor toerusting van zijn organisatie voor het onderwijs door hierop te sturen en toe te zien.

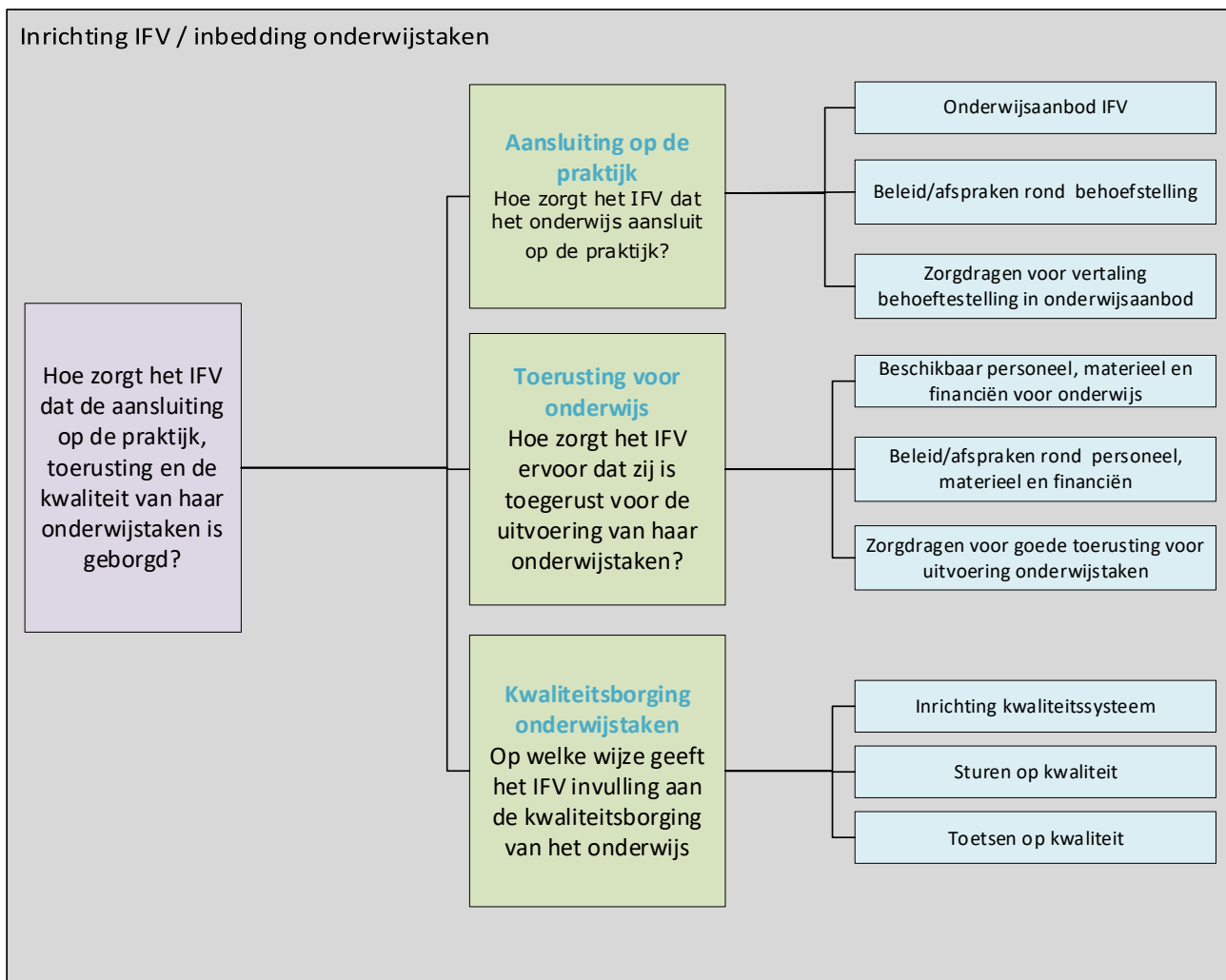
Borging kwaliteit van het onderwijs

Voor de kwaliteit van het onderwijs is meer nodig dan alleen het zorgdragen voor de aansluiting op de praktijk en een goede toerusting. Als een organisatie wil zorgdragen voor kwaliteit van haar taakuitvoering is een werkend

kwaliteitszorgsysteem van belang. Dit systeem dient een 'kwaliteitscirkel' te bevatten op basis waarvan de organisatie kan sturen op kwaliteit, kan toetsen of de gewenste kwaliteit is behaald, en zo nodig (indien de kwaliteitsstandaard niet is behaald) kan bijsturen. De Inspectie wil in dit onderzoek deze kwaliteitscirkel in beeld brengen. Daarmee kan op institutioneel niveau inzichtelijk worden gemaakt, op welke wijze het IFV zijn kwaliteitsborging heeft ingericht.

In de onderstaande afbeelding is het onderzoekskader visueel weergegeven.

Afbeelding 1: onderzoekskader praktijkaansluiting, toerusting en kwaliteitsborging van het onderwijs door het IFV

2

Onderzoek

2.1 Onderzoeksvragen

De Inspectie heeft op basis van de door haar geformuleerde doelen de volgende centrale onderzoeksvraag geformuleerd:

Hoe zorgt het IFV dat de aansluiting op de praktijk, toerusting en kwaliteit van zijn onderwijstaken is geborgd?

Vier deelvragen

- Hoe heeft het IFV de wettelijke taken op het gebied van onderwijs (art. 68 a tot en met f Wvr) ingebed in zijn organisatie?
- Hoe zorgt het IFV ten aanzien van de onderwijstaken voor de aansluiting op de praktijk (i.c. opleidingsbehoefte veiligheidsregio's)?
- Hoe zorgt het IFV ervoor dat het is toegerust (i.c. personeel, materieel, financieel) voor zijn onderwijstaken?
- Op welke wijze geeft IFV in vulling aan de kwaliteitsborging van het onderwijs (i.c. kwaliteitssysteem)?

2.2 Operationalisering

Onderzoeksvraag 1: Inrichting IFV en inbedding onderwijstaken

De Inspectie brengt voor de beantwoording van deze onderzoeksvraag in beeld hoe het IFV in brede zin is ingericht en georganiseerd. Vervolgens richt zij zich specifiek op de inrichting en organisatie van het onderwijs (opleidingen, trainingen en oefeningen) binnen het IFV.

Onderzoeksvraag 2: Aansluiting op de praktijk

Voor de beantwoording van de tweede onderzoeksvraag brengt de Inspectie eerst in kaart wat het IFV op het gebied van brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening aan opleidingen trainingen en oefeningen biedt.

Vervolgens brengt zij in kaart of en in hoeverre het aanbod aan opleidingen, trainingen en oefeningen gebaseerd is op een behoeftestelling van de afnemers van die opleidingen, trainingen en oefeningen. Daarbij beziet de Inspectie in hoeverre

het onderwijsaanbod (inclusief examinering) van het IFV is gebaseerd op een de door de afnemers aangegeven kwantitatieve (aantal studenten c.q. deelnemers) en kwalitatieve (type, inhoud en niveau) behoefte.

Ook brengt zij in kaart wat de afspraken en procedures met de afnemers in relatie tot de behoeftestelling zijn. Voorts beziet zij hoe het IFV zorgt voor een vertaling van de behoeftestelling naar zijn onderwijsaanbod.

Ook bekijkt de Inspectie in hoeverre het IFV – met het oog op een goede aansluiting van het onderwijs op de praktijk – zelf een beeld heeft van de tevredenheid van afgestudeerden¹ en andere cursisten over de bruikbaarheid van de opleiding c.q. de training of oefening voor het uitoefenen van hun functie. Voor een goede aansluiting op de praktijk dient IFV immers zicht te hebben op de opbrengst van de opleiding, training of oefening.

Ten slotte beziet de Inspectie hoe het IFV borgt dat vraag en aanbod steeds goed op elkaar aansluiten.

Onderzoeksvraag 3: Toerusting

Voor de beantwoording van de derde onderzoeksvraag brengt de Inspectie eerst in kaart wat de actuele situatie op het gebied van personeel, materieel en financiën binnen het onderwijs (opleidingen, trainingen en oefeningen) is. Daartoe beziet de Inspectie het onderwijspersoneelsbestand (aantal docenten, examinatoren en/of praktijkbegeleiders, leeftijd, opleidingsniveau en pedagogische bevoegdheid) en de financiën (inkomstenbronnen, verdeling van gelden). Ook beziet ze over welk onderwijsmaterieel (gebouwen, lokalen, ICT) het IFV beschikt en hoe het staat met de mogelijkheden voor onderwijs op afstand.

Vervolgens brengt zij in kaart of en in hoeverre personeel, materieel en financiën zijn gebaseerd op het onderwijsaanbod. Dit heeft een indirecte relatie met de hiervoor genoemde behoeftestelling.

Ook brengt zij in kaart wat de afspraken en procedures zijn in relatie tot personeel, materieel en financiën. Aan welke kwalificaties moeten docenten, examinatoren en/of eventueel praktijkbegeleiders bijvoorbeeld voldoen? En worden er eisen gesteld bij de financiering van het IFV door het ministerie en veiligheidsregio's?

Voorts beziet zij hoe het IFV zorgt voor een vertaling van zijn onderwijsaanbod naar benodigd personeel, materieel en financiën. Ten slotte beziet de Inspectie hoe het IFV borgt dat het onderwijsaanbod en personeel, materieel en financiën steeds goed op elkaar aansluiten.

Onderzoeksvraag 4: Kwaliteitsborging

Een voorwaarde voor een goede uitvoering van het onderwijsproces is kwaliteitsborging: het IFV moet de kwaliteit van zijn onderwijs kunnen garanderen en hierover verantwoording aan veiligheidsregio's en/of ministerie kunnen afleggen. Het IFV dient hiervoor over een werkend kwaliteitszorgsysteem te beschikken: een geheel aan geplande, samenhangende activiteiten waarmee de kwaliteit van het onderwijs structureel gemeten en waar nodig wordt verbeterd. De Inspectie brengt eerst in kaart in hoeverre bij het onderwijs een functionerend kwaliteitszorgsysteem

¹ Minimaal een half jaar geleden de opleiding afgerond.

aanwezig is. Vervolgens beziet de Inspectie hoe het IFV zijn opvattingen en ambitie over de kwaliteit van het onderwijs heeft geformuleerd en vastgesteld (plan) en heeft vertaald naar concrete doelen en activiteiten (do). Tevens brengt de Inspectie in kaart in hoeverre het IFV de kwaliteitscirkel doorloopt d.w.z. meet of de doelen worden bereikt (check) en hoe het eventueel bijstuurt om de beoogde doelen te bereiken (act).

2.3 Onderzoeksaanpak

Fase 1: Documentanalyse

De Inspectie start met het opvragen van documenten bij het IFV. Hierbij kan gedacht worden aan inrichtingsplannen, onderwijsplannen, beleidsplannen en (financiële) jaarverslagen waaruit een beeld kan worden verkregen over de organisatie en inrichting van het IFV in brede zin en over organisatie, inrichting en toerusting van het onderwijs in specifieke zin.

De Inspectie vraagt het IFV daarnaast om documenten aan te leveren die inzage kunnen geven in de eventuele behoeftestelling vanuit de veiligheidsregio's en de wijze waarop het IFV dit heeft vertaald in zijn eigen beleid.

Verder verzoekt de Inspectie het IFV documenten te verstrekken waarin de kwaliteitsborging op het gebied van onderwijs bij het IFV wordt beschreven. Dan gaat het specifiek om interne stukken waarin aandacht is voor de werking van het kwaliteitssysteem en de het doorlopen van de kwaliteitscirkel (i.c. plan, do, check, act).

De documenten die de Inspectie verkrijgt, worden geanalyseerd aan de hand van het onderzoekskader (zie 1.3) en de operationalisering (zie 2.2). De inzichten uit de analyse worden gebruikt ter voorbereiding van de interviews.

Fase 2: Interviews

Ter verdieping van de documentanalyse en om meer zicht te krijgen op de inrichting, aansluiting op de praktijk, toerusting en kwaliteitsborging worden interviews afgenomen bij verschillende leidinggevenden en medewerkers van het IFV. Het gaat dan bijvoorbeeld om de directeur bedrijfsvoering, de hoofden van de drie academies van het IFV, de manager Kennisontwikkeling en Onderwijs en het hoofd van het Bureau Toezicht Examinering en Certificering. Daarnaast wordt een aantal medewerkers bevraagd die nauw betrokken zijn bij de interne bedrijfsvoering, het opstellen van het onderwijsprogramma, de afstemming van het onderwijs met de veiligheidsregio's, de inzet van personeel en middelen en de kwaliteitsborging.

Verder betreft de Inspectie in haar onderzoek de veiligheidsregio's. Specifiek wil de Inspectie interviews afnemen van medewerkers van de veiligheidsregio's die een belangrijke rol hebben in de afstemming met het IFV over het onderwijs. Zo wil de Inspectie zicht krijgen op hoe de aansluiting van het onderwijs op de praktijk en de toerusting van het IFV door de veiligheidsregio's wordt ervaren. Hiervoor worden niet alle 25 veiligheidsregio's apart bevraagd, maar wordt contact gelegd met diverse samenwerkingsverbanden van veiligheidsregio's waar deze thema's zijn belegd. Met deze interviews betreft de Inspectie ook het perspectief van de veiligheidsregio's bij dit onderzoek betrekken.

Fase 3: Afsluitende sessies

De bevindingen die de Inspectie bij het IFV en bij de samenwerkingsverbanden van veiligheidsregio's ophaalt, worden in afsluitende sessies teruggekoppeld aan het IFV

en deze samenwerkingsverbanden. In die sessies geeft de Inspectie hen de gelegenheid om op haar voorlopige bevindingen te reageren en kan zij eventuele ontbrekende informatie ophalen. De opbrengsten uit deze afsluitende sessies worden betrokken in het onderzoek.

-

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
[Contactformulier](#) | www.inspectie-jenv.nl

Juli 2020

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*